

แพลตฟอร์มบัญชี 3 มิติ: การบันทึกรายการในสมุดรายวันเฉพาะ (Special Journals)

ยกระดับการทำบัญชีสำหรับธุรกิจซื้อขายสินค้า
จัดการข้อมูลมหาศาลให้เป็นระบบ

รายวิชาการบัญชีธุรกิจซื้อขายสินค้า (30201-2001) | ผู้สอน: ครูพินิจ สัตลวรพงศ์
สำหรับนักศึกษาระดับอื่น ปวส. สาขาวิชาการบัญชี

ปัญหาคอขวด: เมื่อธุรกิจขยายตัว สมุดเล่มเดียวเอาไม่อยู่!

สมุดรายวันทั่วไป

กิจการซื้อขายไป
(Merchandising Business)
มีรายการค้าเกิดขึ้นทุกวันจำนวนมาก
ทั้งซื้อ ขาย รับ จ่าย...

การบันทึกทุกอย่างลงใน
'สมุดรายวันทั่วไป' (General
Journal) เพียงเล่มเดียว
ทำให้เกิดความล่าช้า ค่อนข้างยาก
และเสี่ยงต่อการทุจริต!

สมุดรายวันเฉพาะ (Special Journals) คืออะไร?

สมุดบันทึกรายการขั้นต้น (Book of original entry) ที่ถูกออกแบบมาเป็นพิเศษ เพื่อบันทึกรายการค้า 'ประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ' ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กันบ่อยๆ

ออกแบบมาเพื่อความสะดวก รวดเร็ว และแบ่งเบาภาระงานบัญชี

เปรียบเทียบสถาปัตยกรรมระบบ: ถนนเลนเดียว VS ทางด่วน 6 เลน

สมุดรายวันทั่วไป (General Journal)

- บันทึกทุกเรื่องปะปนกัน
- ทำงานได้ที่ละคน
- คอขวดของข้อมูล

สมุดรายวันเฉพาะ (Special Journals)

- แยกต่อส่งข้อมูลตามประเภท
- พนักงานหลายคนทำงานพร้อมกันได้
(Parallel Processing)
- ข้อมูลไหลลื่น รวดเร็ว

4 ประโยชน์ระดับแพลตฟอร์ม ของสมุดรายวันเฉพาะ

1. สะดวก & ประหยัดเวลา

ลดเวลาบันทึกรายการและการผ่านบัญชีไปแยกประเภท

3. ป้องกันการทุจริต

แบ่งงานกันทำได้ (Segregation of duties) ลดช่องโหว่

2. ค้นหาง่าย

รวมรายการค้าที่เหมือนกันไว้ด้วยกัน จัดระเบียบข้อมูลยอดเยี่ยม

4. ลดข้อผิดพลาด

โอกาสบันทึกบัญชีผิดพลาดน้อยลงเพราะทำงานเฉพาะด้าน

ประเภทของสมุดรายวันเฉพาะ (The 6 Core Modules)

หมายเหตุ: แบ่งตามเส้นทางการไหลของข้อมูลทางการเงินที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด

โมดูลกลุ่มที่ 1: การซื้อขายสินค้า “เงินเชื่อ”

สมุดรายวันซื้อ (Purchases Journal)

หน้าที่: บันทึกรายการ ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ เท่านั้น
ปลายทาง: เดบิต ซื้อ, ภาษีซื้อ | เครดิต เจ้าหนี้การค้า

คำเตือน: ห้ามบันทึกรายการ
เงินสดในหมวดนี้เด็ดขาด!

สมุดรายวันขาย (Sales Journal)

หน้าที่: บันทึกรายการ ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ เท่านั้น
ปลายทาง: เดบิต ลูกหนี้การค้า | เครดิต ขาย, ภาษีขาย

โมดูลกลุ่มที่ 2: การคืนสินค้า (ที่เกิดจากเงินเชื่อ)

สมุดรายวันส่งคืนและส่วนลด

หน้าที่: บันทึกการส่งคืนสินค้าให้เจ้าหนี้ (จากการซื้อเงินเชื่อ)
ผลลัพธ์: ลดยอดเจ้าหนี้การค้า

สมุดรายวันรับคืนและส่วนลด

หน้าที่: บันทึกลูกค้านำสินค้ามาคืน (จากการขายเงินเชื่อ)
ผลลัพธ์: ลดยอดลูกหนี้การค้า

โมดูลกลุ่มที่ 3: กระแสเงินสด (เงินสดและเงินฝากธนาคาร)

สมุดรายวันรับเงิน (Cash Receipts Journal)

หน้าที่: บันทึกทุกรายการที่กิจการ
“ได้เงินเข้ามา”

ตัวอย่าง: รับชำระหนี้, ขายสด,
นำเงินฝากธนาคาร

สมุดรายวันจ่ายเงิน (Cash Disbursements Journal)

หน้าที่: บันทึกทุกรายการที่กิจการ
“จ่ายเงินออกไป”

ตัวอย่าง: จ่ายชำระหนี้, ซื้อสด, จ่ายค่าใช้จ่าย,
เบิกเงินฝากธนาคาร

ข้อยกเว้น: แล้วรายการที่หลือล่ะไปไหน?

รายการค้าใดที่ไม่สามารถจัดเข้า
'สมุดรายวันเฉพาะทั้ง 6 เล่ม' ได้
จะถูกส่งมาบันทึกที่
สมุดรายวันทั่วไป เสมอ!

รายการที่ต้องลงสมุดรายวันทั่วไป:

- ซื้อสินทรัพย์ (ที่ไม่ใช่สินค้า) เป็นเงินเชื่อ เช่น ซื้ออุปกรณ์สำนักงาน
- การปรับปรุงบัญชีตอนสิ้นงวด (Adjusting Entries)
- การปิดบัญชี (Closing Entries)

ตารางเมทริกซ์คัดแยกรายการ (The Routing Matrix)

ขายสินค้าเงินสด	✓	วิ่งไป	สมุดรายวันรับเงิน
ขายสินค้าเงินเชื่อ	✓	วิ่งไป	สมุดรายวันขาย
ซื้อสินค้าเงินสด	✓	วิ่งไป	สมุดรายวันจ่ายเงิน
ซื้อสินค้าเงินเชื่อ	✓	วิ่งไป	สมุดรายวันซื้อ
จ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้	✓	วิ่งไป	สมุดรายวันจ่ายเงิน
ซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์เงินเชื่อ	✓	วิ่งไป	สมุดรายวันทั่วไป (ระวังหลุมพราง!)

วงจรการไหลของข้อมูล (Data Flow Architecture)

สรุปสถาปัตยกรรมบัญชี: ยกระดับจากมือใหม่สู่มือโปร

1 ไม่ใช่แค่จุด แต่คือการจัดระบบ:
สมุดรายวันเฉพาะเปลี่ยนข้อมูลนับพันให้เป็นหมวดหมู่ ค้นหาง่าย

2 แบ่งงาน ลดทุงจริต:
การแยกสมุดช่วยให้คนหลายคนทำงานพร้อมกันได้ และตรวจสอบกันเอง

3 ประสิทธิภาพคือหัวใจ:
ส่งประเภทย่อยทุกวัน ส่งยอดรวมทุกเดือน ประหยัดเวลา ลดข้อผิดพลาด

รายวิชาการบัญชีธุรกิจซื้อขายสินค้า | โดย ครูพินิจ สัตลวรารักษ์

(พร้อมเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลกันหรือยัง!)